

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1004/2021
12.05.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Бојан Максић, адвокат из ..., против туженог Акционарског друштва за управљање јавном железничком инфраструктуром "Инфраструктура железнице Србије" Београд, ради исплате накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 44/21 од 22.01.2021. године, у седници одржаној 12.05.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 44/21 од 22.01.2021. године, тако што се **ОДБИЈА** жалба туженог и потврђује пресуда Основног суда у Вршцу П1 105/20 од 20.10.2020. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 21.500,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Вршцу П1 105/20 од 20.10.2020. године, усвојен је тужбени захтев у целости и обавезан тужени да по основу исплате накнаде за исхрану у току рада и по основу исплате регреса за коришћење годишњег одмора за период од децембра 2017. године закључно са фебруаром 2018. године тужиоцу исплати одређене новчане износе по месецима, са законском затезном каматом ближе описаним у том делу изреке и обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 45.800,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 44/21 од 22.01.2021. године, преиначена је првостепена пресуда, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца у целости, као и захтев за накнаду трошкова поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио ревизију на основу члана 404. ЗПП.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП али да није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је 05.02.2003. године засновао радни однос код послодавца ЈП „Железнице Србије“ послодавца претходника на неодређено време. Затим је 28.08.2015. године са овде туженим закључио анекс број ... уговора о раду на основу кога су његова права и обавезе пренета са АД „Железнице Србије“ из Београда као послодавца претходника на туженог као послодавца следбеника. Наведеним анексом је тужиоцу поверено обављање послова ... у ОЦ за СП ... – ... почев од 01.09.2015. године. Тачком 2. анекса уговора уговорено је право тужиоца на зараду која се састоји од зараде за обављање рада и време проведено на раду, зараде по основу доприноса запосленог пословном успеху послодавца (награде, бонуса и слично) и других примања по основу радног односа у складу са Колективним уговором за „Железнице Србије“. Основна зарада запосленог се утврђује као производ вредности једног радног часа од 66,46 динара нето, коефицијента посла 2,47 и просечног месечног фонда часова рада од 174 часа, што месечно износи 28.563,18 динара увећано за порезе и доприносе. Елементи за утврђивање радног учинка накнаде зараде, увећане зараде и других примања запосленог утврђени су Колективним уговором. Зарада се исплаћује у року утврђеним Колективним уговором најкасније до краја текућег месеца за претходни месец. Уговор о раду је потписан од стране оба уговорача 02.09.2015. године. У утуженом периоду тужени послодавац запосленима није исплаћивао накнаду за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора у линеарном износу, нити је у обрачуну зараде посебно исказивао износе исплаћене запосленима по овом основу. Висину утужених износа накнаде трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора првостепени суд је утврдио на основу налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке, а исти су обрачунати у складу са Колективним уговором послодавца претходника („Службени гласник РС“ бр. 37/95... 42/99).

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев закључујући да тужени на коме је терет доказивања није доказао да је вршио обрачун и исплату по основу обрачуна накнаде за исхрану у току рада и регрес према висини која је била одређена ранијим Колективним уговором туженог (објављеним у "Службеном гласнику РС" бр. 37/95, 42/99) односно применом параметара које је тужени примењивао приликом обрачуна ових накнада.

Супротно, по оцени другостепеног суда, ни у посебним ни у општим прописима не постоји основ за остваривање права тужиоца на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора за спорни период јер нема одговарајућег Колективног уговора по коме би то право могло да се оствари. Осим тога, пропуст послодавца да у обрачуну зараде искаже податке по основу накнаде за исхрану и регреса за коришћење годишњег одмора не води закључку да износи по овим основима нису исплаћени тужиоцу. Због тога је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев у целости.

Становиште другостепеног суда није правилно.

Посебни колективни уговор није утврдио однос зарада и осталих примања које улазе у зараду, нити је то учињено уговором о раду иако им то право закон признаје. Последице нејасног општег акта не сме да трпи запослени. Ако јача уговорна страна (послодавац) припреми текст уговора (као у овом случају), нејасне или недовољно одређене одредбе тумаче се у корист друге стране (члан 100. ЗОО). Када општи акт, уговор о раду, а ни обрачунска листа не конкретизују и не врше раздвајање (тужени ни вештаку о томе није доставио прецизне податке), ово право тужиоцу треба признати (Закон о раду га признаје у члану 118). Из свих истакнутих разлога, имајући у виду и да тужени, на кога пада терет доказивања, није до закључења главне расправе извршио прецизирање и раздвајање регреса и топлог obroка у структури зараде, ови захтеви тужиоца су усвојени, као и захтев за накнаду трошкова превоза за долазак и одлазак са посла, у складу са чланом 118. став 1. тачка 1. Закона о раду, према коме запослени има право на накнаду ових трошкова, у складу са општим актом и уговором о раду, у висини цене превозне карте у јавном саобраћају.

Висина регреса и топлог obroка може бити утврђена вештачењем на основу параметара из ранијих општих аката по основу законске или судске аналогије, као и на основу слободне оцене без вештачења, ако се новчана обавеза не може утврдити односно може се утврдити са несразмерним тешкоћама (члан 232. ЗПП).

На основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

На основу чл. 153, 163. и 165. став 2. ЗПП, Врховни касациони суд је обавезао туженог да тужиоцу накнади трошак састава ревизије у износу од 12.000,00 динара, чија је висина одмерена у складу са Адвокатском тарифом, таксе на ревизију у износу од 3.800,00 динара и таксе на ревизијску одлуку 5.700,00 динара, све одмерено према важећој АТ и ТТ. Преиначењем одлуке другостепеног суда и одбијањем жалбе туженог је потврђена првостепена пресуда која у себи садржи и решење о трошковима првостепеног поступка који су тужиоцу досуђени.

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић